„Velebí má duše Hospodina.“ (Lk 1,46)

V první kapitole svého evangelia nám Lukáš předkládá jedinou pasáž Nového zákona, v níž hrají hlavní roli dvě ženy, Maria a Alžběta.

Alžběta žila ve vesnici nedaleko Jeruzaléma, asi 150 km od Nazareta. Maria se vydala na tuto dlouhou cestu hned poté, co od anděla přijala zvěst, že se stane Ježíšovou matkou (Lk 1,26–38). Neznáme podrobnosti této cesty, víme jen, že spěchala do hor. Ale proč se vydala až tam?

Maria jde, aby se o tuto radost podělila s tou, která stejně jako ona obdržela od Boha milost očekávat syna, a aby jí byla nablízku a pomáhala jí během posledních měsíců těhotenství. Je to příběh dvou žen, dvou nepravděpodobných mateřství. Kdo jiný než ona by ji mohl lépe pochopit a sdílet s ní tuto zkušenost? Z tohoto setkání vytryskne chvalozpěv Magnificat.

„Velebí má duše Hospodina.“

„Její slova jsou vyjádřením velké lásky a velmi živé radosti, což vysvětluje, proč se její duše a její život povznášejí v duchu. Maria neříká: já velebím Boha, ale má duše; jako by chtěla říci: celý můj život a mé smysly jsou jakoby podepřeny Boží láskou (...)“[1], píše Martin Luther ve svém komentáři k Magnificat.

Sloveso „velebit“, činit velikým, odhaluje pocit radosti vyvolaný poznáním, že Bůh je větší, než bychom očekávali. Této radosti pak odpovídá hluboká pokora a hluboký pocit vděčnosti a uznání. Jak zdůrazňuje Ermes Ronchi, „Magnificat je Mariino evangelium, její radostná zvěst, která oslovuje všechny generace“. Nazaretská dívka desetkrát opakuje: „On učinil…“[2], jako by šlo o jakýsi nový dekalog, nových deset přikázání, která převrací logiku světa.

Přirozeně se nabízí otázka, zda jsme si v našem každodenním životě a modlitbě zachovali smysl pro údiv a úžas nad tím, co Bůh vykonal a stále koná. Bez otevřenosti vůči novosti a překvapením, bez údivu se víra stává unavenou modlitbou, která postupně vyhasíná a stává se společenským zvykem.[3]

„Velebí má duše Hospodina.“

Mariin chvalozpěv není pouze intimní modlitbou chvály, ale prorockou chválou, která se vyznačuje ustavičným odvoláváním se na pasáže Písma[4], které ukazuje směr dějin podle Božího srdce. Chválit ho znamená postavit se na stranu maličkých, věřit, že svět se může a musí změnit.

Slova tohoto hymnu nás zvou k pochopení Božího spasitelského zásahu v naší osobní i společné historii, od vlastního osobního prožitku až po ten univerzální, od přítomného okamžiku až po nové nebe a novou zemi, které nastoluje sociální revoluce evangelia.

„Velebí má duše Hospodina.“

---

1 Martin Luther, *Commento al Magnificat*, 1520, https://www.associazionealec.it/wp-content/uploads/2017/09/1.3-Lutero-testo-commentomagnificat.pdf.

2 Ermes Ronchi, Magnificat, una finestra aperta sul futuro, Avvenire, 12. srpna 2021.

3 Srov. papež František, modlitba *Anděl Páně,* náměstí sv. Petra v Římě, 4. července 2021.

4 Srov. Gérard Rossé, *Il Vangelo di Luca*, Città Nuova, 1992, str. 69.

Tato slova vybízejí i nás, abychom ze svého života učinili živou chválu, abychom každý den rozpoznávali „velké věci“, abychom spojili svůj hlas s Mariiným a hlásali, že Bůh je věrný, že jeho milosrdenství se šíří z generace na generaci a že jeho království spravedlnosti a lásky se již mezi námi uskutečňuje.

Chiara Lubichová vystihla tento převratný rozměr Mariina chvalozpěvu, když psala mladým: „Přečti si Magnificat a nalezneš v něm první a nejmocnější stránku křesťanské sociální nauky. Kdo a kdy ji plně uskuteční?“[5]

Otázka zůstává otevřená a vede nás k zamyšlení. Boží zásah by neměl zůstat uzavřen v nitru srdce, ale má se projevit ve vztazích, ve společném životě, v osudech budoucích generací.

Patrizia Mazzola a tým Slova života

[5] *Detti Gen*, Città Nuova, Roma 1969, str. 57 (4a ed. 1974).